

Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία

Τόμ. 17, Αρ. 1 (2021)

Η εξ Αποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση την περίοδο του COVID19

Volume 17

ISSN 1791-9312

Number 1

2021

Open Education

The Journal for Open and Distance Education
and Educational Technology

Ειδικό Τεύχος - Αφιέρωμα

*Η εξ Αποστάσεως Σχολική εκπαίδευση
την περίοδο του Covid - 19*

A periodical electronic publication of the
Scientific Association: Hellenic Network
of Open and Distance Education

**“Beloved” : Μαθήματα Αμερικανικής Λογοτεχνίας
σε εξ αποστάσεως διδασκαλία της Αγγλικής
Γλώσσας, μέσω της πλατφόρμας Ur2U**

Παρασκευή Αθανάσιος Φλώρου

doi: [10.12681/jode.24610](https://doi.org/10.12681/jode.24610)

Βιβλιογραφική αναφορά:

**“Beloved” : Μαθήματα Αμερικανικής Λογοτεχνίας σε εξ αποστάσεως
διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας, μέσω της πλατφόρμας Up2U**

**“Beloved”: Teaching American Literature to English Language Learners, in
Distance Education via the Up2U platform**

Φλώρου Παρασκευή

M.A. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία
Εκπαιδευτικός Αγγλικής Φιλολογίας
Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο Γέρακα
pflorou18@gmail.com

Summary

This article discusses a teaching practice which was presented in the 2-day online conference “Distance Education and School Reality” (April 25-26, 2020) and was created as part of a larger educational scenario. It was implemented in the framework of distance English Language instruction to 9th grade students, and it involves the teaching of excerpts of the Nobel Prize awarded novel *Beloved*, by the African American author Toni Morrison. It is obvious that in this scenario, English Language teaching was implemented via Literature teaching with the aim to show the link between the two subject areas, as Literature cannot exist without Language and, of course, uses it as a vehicle. The literary text was utilized in order to provide motivation and raise awareness of issues regarding Human Rights. The scenario is, therefore, based on the Content and Language Integrated Learning (CLIL) approach to foreign language teaching, as it makes use of interdisciplinarity in order to teach the English language. For the purposes of the scenario, several activities were designed and implemented on the Moodle educational platform of the [Up2University \(Up2U\)](#) European project which was developed by the National Technical University of Athens. There was extensive use of digital tools embedded in the Up2U platform for editing and publishing multimedia educational content, teleconferencing and interaction among students and digital educational materials depositories.

1. Educational framework

The teaching practice (and the scenario it is part of) was implemented with 9th grade students of the Art School of Gerakas, Athens, Greece during the 2019-2020 academic year. The students are taught English as a Foreign Language (EFL) at school and according to the Common European Framework for Languages (CEFR) their proficiency level is B2 (Council of Europe, 2020). Therefore, they are expected to understand the main points of an aural discourse text from the Internet and use it so as to produce written discourse.

The students were introduced to the theme of the book by an invited Greek novelist who visited the school, presented the book and answered questions. However, for the implementation of the teaching practice and the scenario itself, it was deemed necessary to combine synchronous and asynchronous online teaching, due to the COVID-19 pandemic and the subsequent school closure. This combination is in line with basic principles in Distance Education (Μανούσου κ.α., 2020). The educational platform [Up2University \(Up2U\)](#), developed by the Greek National Polytechnic

School was chosen by the educator for the asynchronous sessions and the [Webex](#) platform as provided by the Ministry of Education was used for the synchronous sessions.

2. Educational material

Content areas - Methodological approach

The scenario is based on the Content and Language Integrated Learning (CLIL) approach with which we teach a foreign language via other school subjects, while making use of authentic language sources. There is a double focal point, i.e. teaching both language and content (Mehisto, Marsh, & Frigols, 2008), and interdisciplinarity which increases student interest and engagement in the learning process, offering the necessary conditions for effective learning (Thaiss, 1986). Moreover, via CLIL, the foreign language is not seen as an end but rather as a means to learning other content areas; this alleviates stress created during the learning process (Lasagabaster, 2009). Besides EFL, the content areas used in this scenario were Literature and Social and Political Education. The students had previously worked on a Human Rights project and had shown great interest in the novel *Beloved* by the American author Toni Morrison (Morrison, 2007). To deliver the study material, the [Up2University \(Up2U\)](#) platform was chosen because of the potential it offers to instructors to design and upload activities for online teaching and to students to work in a Moodle environment (Dougiamas & Taylor, 2003). This online environment supports inquiry-based learning and encourages collaboration among students (Kotzer & Elran, 2012).

Teaching and Learning Objectives

Regarding **EFL**, the teaching practice aimed to develop **information literacy** via listening comprehension of an online aural text and a subsequent writing activity. Moreover, to cater for the development of **digital literacy**, the use of technology in education was served by the Up2U and the Webex platforms. Finally, as concerns **general knowledge** and improvement of **critical thinking**, the literary text offered students the opportunity to learn about slavery in the 19th century U.S. but also to promote the joy of reading.

Educational activities

As part of a larger scenario, this teaching practice had a duration of two sixty-minute sessions, the first one delivered synchronously and the second one delivered asynchronously.

Synchronous session: For this session the virtual room of the Up2U platform was used and the students were presented with material prepared by the teacher: information about Morrison, short video of Morrison's biography, interactive version of the video to facilitate comprehension, and timeline; the last two were created with the embedded digital tool [H5P](#). There was also plenary discussion and exchange of ideas.

Asynchronous session: To promote student autonomy and independence as well as collaboration and teamwork, the teacher prepared and uploaded educational material for students to work on and send their answers to the activities. The students had the opportunity to use the virtual room in order to work collaboratively at a time of their choice, and then to upload their answers. They also prepared for vocabulary work in the next synchronous session via online dictionaries, embedded by the teacher in the home page of the course.

Feedback

The Up2U platform offers the opportunity for immediate feedback and to this purpose the home page of the course was equipped with a discussion forum where students

could exchange ideas and answer questions related to the topic of study. The timeline provided material for discussion in the plenary and so did the video with its questions, with students practicing oral production and getting feedback from their peers and the teacher on the spot. The interactive version of the video also provided immediate feedback to multiple choice, T/F, fill the gaps questions, in the form of positive reinforcement or the option for exercise repetition. This kind of feedback was equally effective, as it improved comprehension of details in an interactive and amusing way. Moreover, the students uploaded their written production in the assignments section and received comments and grades by the teacher.

Digital tools and applications

Besides the use of the Up2U platform which provides a Moodle environment that can be utilized both synchronously and asynchronously to upload educational material and to organize online meetings, other digital tools were also employed. One of them, H5P, is useful for the creation of interactive material, e.g. videos and timelines which facilitate understanding and presentation of new knowledge in a more pleasant way. The Up2U platform also offers the option to search for videos in a range of depositories or simply upload one from YouTube or [video.link](#). In addition, the teacher incorporated the links to a monolingual (<https://learnersdictionary.com/>) and a bilingual dictionary (<https://www.wordreference.com/engr/dictionary>) for students to look up lexical items, since dictionaries are considered indispensable in the FL classroom (Ilson, 1985).

Outcomes

The teaching practice served the learning objectives mentioned earlier: the students gained knowledge about the author Toni Morrison and her literary work. This was accomplished via the digital Up2U tools. The knowledge they acquired was depicted in written production, as answers to specific questions, samples of which can be found in the appendix (pictures 1,2)

3. Evaluation

The students were asked to fill out a [questionnaire](#) after the whole scenario had been implemented. There were questions related to the topic, the activities, the digital tools, the EFL skills that students improved, their engagement in the work process and their self-development. By recording the students' opinions, the teacher received feedback related to the scenario. Based on the first five answers that had been collected by the time this article was written, the students' positive attitude to the teaching practice is clearly seen, as they stated that the topic was interesting, useful and important. They also appreciated the use of authentic material and they said that they improved their vocabulary. The interactive video and the virtual room were especially pleasing activities and the Up2U platform made the material easily accessible and the literary text more interesting. Regarding self-evaluation, the students reported satisfactory and adequate participation.

4. Suggestions for further use

The Up2U platform can be used extensively for the delivery of online classes and can be particularly functional for interdisciplinary courses that aim to provide a more holistic approach to learning. Moreover, this platform can be found useful for inter-school, international and European programs which promote collaboration.

Keywords

English, American Literature, Up2U, synchronous, asynchronous, distance education.

Περίληψη

Το άρθρο αυτό περιγράφει μια διδακτική πρακτική που παρουσιάστηκε στην επιστημονική τηλε-διημερίδα «Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και Σχολική Πραγματικότητα» (25-26/4/2020) και δημιουργήθηκε ως μέρος μεγαλύτερου διδακτικού σεναρίου που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας σε τάξη Γ' Γυμνασίου. Πρόκειται για διδασκαλία αποσπασμάτων του λογοτεχνικού έργου *Beloved* της Αμερικανίδας συγγραφέως Toni Morrison για το οποίο η συγγραφέας τιμήθηκε με το Nobel Λογοτεχνίας. Όπως γίνεται αμέσως αντιληπτό, η διδασκαλία της γλώσσας στο σενάριο αυτό προσεγγίστηκε μέσα από τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας αποσκοπώντας στη σύνδεση των δύο αντικειμένων αφού ούτως ή άλλως η λογοτεχνία δεν νοείται χωρίς τη γλώσσα την οποία χρησιμοποιεί ως όχημα. Παράλληλα αξιοποιήθηκε το λογοτεχνικό κείμενο ως έναυσμα για ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Υπάρχει επομένως διαθεματικότητα και χρήση των βασικών αρχών της προσέγγισης Content and Language Integrated Learning (CLIL). Για το σκοπό της διδασκαλίας των αποσπασμάτων του βιβλίου, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν διδακτικές - μαθησιακές δραστηριότητες στην εκπαιδευτική πλατφόρμα Moodle του Ευρωπαϊκού προγράμματος [Up2University \(Up2U\)](https://www.up2u.eu) που δημιουργήθηκε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Αξιοποιήθηκαν ενσωματωμένα ψηφιακά εργαλεία του Up2U για επεξεργασία και δημοσίευση εκπαιδευτικού περιεχομένου πολυμέσων, υπηρεσία τηλεδιάσκεψης, εργαλεία αλληλεπίδρασης μαθητών και αποθετήρια περιεχομένου για ψηφιακά εκπαιδευτικά υλικά.

Λέξεις-κλειδιά

αγγλικά, αμερικανική λογοτεχνία, Up2U, σύγχρονη, ασύγχρονη, εξ αποστάσεως

1. Εκπαιδευτικό Πλαίσιο Εφαρμογής

Η συγκεκριμένη διδακτική πρακτική (όπως και όλο το σενάριο) απευθύνεται σε μαθητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και εφαρμόστηκε σε τμήμα 15 μαθητών της Γ' Γυμνασίου του Καλλιτεχνικού Γυμνασίου Γέρακα κατά το σχολικό έτος 2019 – 2020. Οι μαθητές στην τάξη αυτή βρίσκονται σε επίπεδο γλωσσομάθειας B2 σύμφωνα με την εξάβαθμη κλίμακα ΚΕΠΑ για τις Ξένες Γλώσσες (Council of Europe, 2020), και με βάση τους δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας του ΕΠΣ – ΞΓ (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011) στο επίπεδο B2 οι μαθητές **αναμένεται** να κατανοούν τα κύρια σημεία σε προφορικό κείμενο από το διαδίκτυο και να μετατρέπουν πληροφορίες που παίρνουν από αυτό, σε γραπτό λόγο.

Η εισαγωγή των μαθητών στο θέμα του βιβλίου έγινε με προφορική παρουσίαση από προσκεκλημένο συγγραφέα, ο οποίος επισκέφθηκε το σχολείο, μίλησε στους μαθητές για το βιβλίο και απάντησε σε ερωτήσεις τους. Για την υλοποίηση της διδακτικής πρακτικής αλλά και ολόκληρου του σεναρίου, κρίθηκε απαραίτητος ο συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, ιδιαίτερα λόγω της έκτακτης κατάστασης που δημιουργήθηκε εξαιτίας της πανδημίας COVID-19 και της επακόλουθης αναστολής της λειτουργίας των σχολείων. Σύμφωνα με τις βασικές αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Μανούσου κ.α., 2020), στον παιδαγωγικό σχεδιασμό εξ αποστάσεως μαθημάτων πρέπει να γίνεται συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης διδασκαλίας αφού η σύγχρονη επικοινωνία είναι απαραίτητη για να στηρίξει το διδακτικό υλικό που προσφέρει η ασύγχρονη εκπαίδευση. Η

εκπαιδευτικός επέλεξε για την ασύγχρονη εκπαίδευση την πλατφόρμα [Up2University \(Up2U\)](#) η οποία αναπτύχθηκε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στο πλαίσιο Ευρωπαϊκού προγράμματος. Παράλληλα χρησιμοποίησε την πλατφόρμα [Webex](#) όπως προτάθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, για τις σύγχρονες συνεδρίες. Σχεδίασε και ανάρτησε στην Up2U δραστηριότητες για τους μαθητές και παράλληλα χρησιμοποίησε τη δυνατότητα της πλατφόρμας για ενσωμάτωση εργαλείου τηλεδιάσκεψης, ώστε να δοθεί στους μαθητές η δυνατότητα συνεργασίας και επικοινωνίας σε ομάδες, σε δικό τους πραγματικό χρόνο.

2. Εκπαιδευτικό υλικό

Γνωστικό αντικείμενο – Μεθοδολογική προσέγγιση

Το διδακτικό σενάριο αξιοποιεί τις αρχές της προσέγγισης CLIL με την οποία διδάσκουμε το γνωστικό αντικείμενο της ξένης γλώσσας μέσα από άλλα γνωστικά αντικείμενα και αξιοποιούμε αυθεντικές γλωσσικές πηγές. Υπάρχει δηλαδή διπλό σημείο εστίασης, διδασκαλία του περιεχομένου αλλά και της γλώσσας (Mehisto, Marsh, & Frigols, 2008). Πρόκειται για διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας και της μάθησης αφού η διαθεματικότητα αυξάνει το ενδιαφέρον των μαθητών καθώς και την εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία, προσφέροντας έτσι τις συνθήκες για αποτελεσματική μάθηση (Thaiss, 1986). Επιπλέον, μέσω της προσέγγισης CLIL, η ξένη γλώσσα γίνεται το μέσον για την εκμάθηση άλλων γνωστικών περιοχών και όχι ο σκοπός, με αποτέλεσμα να μειώνεται έτσι σημαντικά το άγχος που δημιουργείται κατά τη διαδικασία εκμάθησής της (Lasagabaster, 2009). Έτσι, πλέον του γνωστικού αντικείμενου της Αγγλικής Γλώσσας, έγινε διασύνδεση με τα μαθήματα της Λογοτεχνίας και της Κοινωνικής & Πολιτικής Αγωγής. Το σενάριο δημιουργήθηκε ως συνέχεια δραστηριότητας σχετικής με τα ανθρώπινα δικαιώματα και λόγω της ανταπόκρισης των μαθητών στο ερώτημα μελέτης αποσπασμάτων του βιβλίου *Beloved* της Αμερικανίδας συγγραφέως Toni Morrison (Morrison, 2007). Η εκπαιδευτικός επέλεξε να εργαστούν οι μαθητές σε περιβάλλον Moodle, το οποίο, ως σύστημα που βασίζεται στο διαδίκτυο και ενσωματώνει μεγάλη ποικιλία παιδαγωγικών εργαλείων και εργαλείων διαχείρισης μαθημάτων, μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς στη δημιουργία και διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού αλλά και στη διεξαγωγή online μαθημάτων (Dougiamas & Taylor, 2003). Επιπλέον το Moodle παρέχει μια σειρά εργαλείων που υποστηρίζουν τη διερευνητική και ανακαλυπτική προσέγγιση στη διαδικτυακή μάθηση και δημιουργεί ένα περιβάλλον που επιτρέπει τη συνεργατική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών, μόνο του ή και συμπληρωματικά προς τη συμβατική διδασκαλία στην τάξη (Kotzer & Elran, 2012). Έτσι, στην πλατφόρμα του Ευρωπαϊκού προγράμματος Up2U η εκπαιδευτικός δημιούργησε διαδραστικό βίντεο και ιστοριογραμμή και ανάρτησε σελίδες του βιβλίου για ανάπτυξη δεξιοτήτων πληροφοριακού, ψηφιακού και κριτικού γραμματισμού καθώς και για καλλιέργεια φιλαναγνωσίας.

Διδακτικοί – Μαθησιακοί στόχοι

Οι στόχοι που εξυπηρετήθηκαν μέσω της διδακτικής πρακτικής κινούνται σε τρεις άξονες (Μητσικοπούλου, 2019) όπως φαίνεται παρακάτω:

- 1) Σε σχέση με το **γνωστικό αντικείμενο της Αγγλικής Γλώσσας** ο στόχος που τέθηκε ήταν η ανάπτυξη **πληροφοριακού γραμματισμού** μέσω της κατανόησης των κύριων σημείων ενός προφορικού κειμένου από το διαδίκτυο και η μετατροπή πληροφοριών που αντλούνται από αυτό σε γραπτό λόγο.
- 2) Σε σχέση με τη **χρήση της τεχνολογίας** ο στόχος ήταν η εργασία των μαθητών στην εκπαιδευτική πλατφόρμα Up2U, στην οποία αναρτήθηκε υλικό κατάλληλο για

ασύγχρονη εκπαίδευση αλλά και εξοικείωση των μαθητών με εργαλεία σύγχρονης επικοινωνίας και διδασκαλίας τόσο μέσω της Webex όσο και μέσω αντίστοιχου ενσωματωμένου στην Up2U εργαλείου. Με τον τρόπο αυτό αναπτύχθηκε ο **ψηφιακός γραμματισμός** των μαθητών.

3) Σε σχέση με **γενικότερες γνώσεις**, στόχος ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή και γνωριμία με την Αμερικανίδα συγγραφέα Toni Morrison και το λογοτεχνικό έργο της σχετικά με το καθεστώς δουλείας στην Αμερική τον 19^ο αιώνα, αναπτύσσοντας μέσα από αυτό **κριτικό γραμματισμό**. Η σύνδεση με το γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας είναι εμφανής και επιτυγχάνει παράλληλα ένα εξίσου σημαντικό στόχο, αυτόν της καλλιέργειας φιλαναγνωσίας στους μαθητές. Βεβαίως στις γενικότερες γνώσεις είναι σημαντικό να αναφερθούμε και στην ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως διαφαίνονται στο έργο της Toni Morrison και διδάσκονται μέσω του μαθήματος της Κοινωνικής & Πολιτικής Αγωγής.

Δραστηριότητες

Όπως προαναφέρθηκε, η διδακτική πρακτική είναι μέρος μεγαλύτερου σεναρίου και αφορά στην αρχή του. Είχε διάρκεια 2 συνεδριών, 60 λεπτών η κάθε μία. Η πρώτη συνεδρία ήταν σε σύγχρονη μορφή τηλεεκπαίδευσης και η δεύτερη ήταν σε ασύγχρονη μορφή.

1) **Σύγχρονη συνεδρία:** για την πρώτη συνεδρία, έγινε χρήση του εικονικού δωματίου της Up2U για το οποίο οι μαθητές είχαν ενημερωθεί σε προηγούμενη συνεδρία μέσω της Webex. Ως εισαγωγή, η εκπαιδευτικός είχε ήδη αναρτήσει βασικές πληροφορίες για τη συγγραφέα στην πλατφόρμα Up2U. Οι μαθητές αφού διάβασαν το σχετικό υλικό συζήτησαν τις πληροφορίες που έμαθαν στην ολομέλεια. Με τον τρόπο αυτό δόθηκε σε όλους η δυνατότητα κατανόησης αλλά και ανταλλαγής απόψεων. Κατόπιν, η εκπαιδευτικός τους παρουσίασε σημαντικά έργα της Morrison, μέσω ιστοριογραμμής που είχε δημιουργήσει με το αντίστοιχο ενσωματωμένο εργαλείο της Up2U. Στη συνέχεια τους προέτρεψε να διαβάσουν 5 ερωτήσεις σχετικά με τη ζωή και το έργο της Morrison και αφού έλεγξε την κατανόηση των ερωτήσεων, πρόβαλε (2 φορές) [βίντεο](#) με σύντομη βιογραφία της συγγραφέως προκειμένου οι μαθητές να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Ακολούθησε συζήτηση για έλεγχο των απαντήσεων. Ως τελευταία δραστηριότητα, η εκπαιδευτικός πρόβαλε διαδραστική μορφή του βίντεο η οποία δημιουργήθηκε με το εργαλείο [H5P](#), που είναι επίσης ενσωματωμένο στην Up2U, ώστε να βοηθηθούν οι μαθητές στην κατανόηση λεπτομερειών.

2) **Ασύγχρονη συνεδρία:** Ως συνέχεια της δραστηριότητας και προκειμένου οι μαθητές να εργαστούν αυτόνομα, η εκπαιδευτικός ετοίμασε στην Up2U πλαίσιο για ανάρτηση των απαντήσεων των μαθητών ώστε να τους στείλει ανατροφοδότηση. Οι μαθητές εργάστηκαν ασύγχρονα αλλά με τη δυνατότητα να συνεργαστούν μέσω του εικονικού δωματίου, σε χρόνο που οι ίδιοι μπορούσαν να επιλέξουν, και ανάρτησαν τις απαντήσεις τους ατομικά. Επίσης, τους δόθηκε η επιπλέον εργασία να επιλέξουν πέντε λέξεις από το βίντεο τις οποίες δε γνώριζαν και να αναζητήσουν τις έννοιές τους σε λεξικά που βρίσκονται αναρτημένα στην αρχή της σελίδας του μαθήματος. Σκοπός αυτής της εργασίας ήταν να προετοιμαστούν για τη διασύνδεση με νέα δραστηριότητα στην επόμενη σύγχρονη συνεδρία.

Ανατροφοδότηση

Αναφορικά με τις δραστηριότητες των συνεδριών που περιγράφονται πιο πάνω αλλά και σε σχέση με όλο το σενάριο, η δυνατότητα άμεσης ανατροφοδότησης που προσφέρει η Up2U είναι ιδιαίτερα σημαντική. Στην αρχή της σελίδας του μαθήματος,

δόθηκε στους μαθητές forum συζήτησης έτσι ώστε να μπορούν να συζητούν απορίες σχετικές με το βιβλίο ή τις δραστηριότητες - εργασίες και να απαντούν ή να δέχονται απαντήσεις από συμμαθητές τους αλλά και από την εκπαιδευτικό.

Στη διάρκεια της πρώτης συνεδρίας (σύγχρονης) οι μαθητές μέσω συζήτησης στην ολομέλεια και μέσω της ιστοριογραμμής είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις και να συζητήσουν για το υλικό. Κατόπιν, αφού παρακολούθησαν το βίντεο για να απαντήσουν στις 5 ερωτήσεις που τους είχαν δοθεί, υπήρξε ξανά συζήτηση με σκοπό την εξάσκηση στον προφορικό λόγο και την άμεση ανατροφοδότηση όχι μόνο από την εκπαιδευτικό αλλά και από τους ίδιους (peer teaching). Στην επόμενη δραστηριότητα οι μαθητές είχαν άμεση ανατροφοδότηση μέσω του διαδραστικού βίντεο που δημιουργήθηκε με το εργαλείο [H5P](#). Σε αυτό είχαν τη δυνατότητα να απαντήσουν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή σωστού-λάθους που εμφανίζονται στην οθόνη καθώς εξελίσσεται τα βίντεο και να δουν το αποτέλεσμα άμεσα ή να επαναλάβουν το συγκεκριμένο σημείο. Υπάρχει επίσης άμεση επιβράβευση σε κάθε σωστή απάντηση ή ενθάρρυνση για επανάληψη της προσπάθειας σε περίπτωση λάθους. Έτσι η κατανόηση λεπτομερειών έγινε με πιο διασκεδαστικό και διαδραστικό τρόπο και η ανατροφοδότηση ήταν εξίσου αποτελεσματική.

Στην ασύγχρονη συνεδρία, η ανατροφοδότηση ήταν εξατομικευμένη και αφορούσε σε γραπτό λόγο που κλήθηκαν να παράγουν οι μαθητές. Αφού έγραψαν ατομικά τις απαντήσεις που ήδη είχαν συζητήσει προφορικά στην ολομέλεια, τις ανάρτησαν στον ειδικό χώρο της σελίδας όπου βρίσκεται η αντίστοιχη άσκηση. Έτσι η εκπαιδευτικός έκανε διορθώσεις ή/και σχόλια στην κάθε εργασία, παρέχοντας ανατροφοδότηση, αφού η Up2U δίνει τη δυνατότητα για βαθμολόγηση ή/και για σχολιασμό των εργασιών των μαθητών.

Τεχνολογικά εργαλεία και εφαρμογές που αξιοποιήθηκαν

Όπως φαίνεται από την περιγραφή των δύο συνεδριών, στη διδακτική πρακτική έγινε χρήση τεχνολογικών μέσων που ευνοούν την εξ αποστάσεως εργασία. Πρώτα είναι η αξιοποίηση του περιβάλλοντος Moodle από την ίδια την πλατφόρμα του προγράμματος Up2U η οποία είναι σχεδιασμένη ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως εργαλείο που ο εκπαιδευτικός έχει διαθέσιμο για τη χρήση στην πραγματική τάξη, όσο και ως ηλεκτρονική τάξη. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, χρησιμοποιήθηκε ως ηλεκτρονική τάξη προσφέροντας ένα περιβάλλον ασφαλούς εργασίας αφού απαιτούνται προσωπικοί κωδικοί για τη σύνδεση κάθε χρήστη. Ως τέτοιο περιβάλλον πρόσφερε τη δυνατότητα 1) για ασύγχρονη εκπαίδευση με το υλικό που ανάρτησε η εκπαιδευτικός να είναι διαθέσιμο και προσβάσιμο οποιαδήποτε στιγμή και 2) για σύγχρονη εκπαίδευση λόγω της δυνατότητας επικοινωνίας μέσω του εικονικού δωματίου που υπάρχει ενσωματωμένο ως εργαλείο της πλατφόρμας. Με τον τρόπο αυτό ευνοήθηκε η ομαδοσυνεργατική εργασία και η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών. Επίσης, επιπλέον του εικονικού δωματίου, έγινε χρήση του εργαλείου H5P με το οποίο δημιουργήθηκε το διαδραστικό βίντεο και το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα για κατανόηση με άμεση ανατροφοδότηση. Το ενσωματωμένο εργαλείο για δημιουργία ιστοριογραμμής είναι ένα άλλο παράδειγμα αξιοποίησης της τεχνολογίας για παρουσίαση νέου υλικού με πιο ελκυστικό για τους μαθητές τρόπο. Επιπλέον, η Up2U δίνει τη δυνατότητα για χρήση βίντεο από διάφορα ενσωματωμένα ή μη αποθετήρια υλικού αλλά και από το YouTube και το [video.link](#), όπως έγινε για το βίντεο του μαθήματος. Τέλος, στη συγκεκριμένη διδακτική πρακτική αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες που δίνουν τα ηλεκτρονικά λεξικά, δύο εκ των οποίων η εκπαιδευτικός ενσωμάτωσε στην αρχή του μαθήματος μέσω συνδέσμων (<https://learnersdictionary.com/> και <https://www.wordreference.com/engr/dictionary>).

Η χρήση λεξικών θεωρείται απαραίτητη στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας (Hson, 1985), είναι δε ιδιαίτερα εύχρηστα όταν πρόκειται για την ψηφιακή τους μορφή και είναι εύκολα προσβάσιμα για τους μαθητές λόγω της ενσωμάτωσής τους στην πλατφόρμα.

Αποτελέσματα της εφαρμογής στην τάξη

Μέσα από την εφαρμογή της διδακτικής πρακτικής στην τάξη εξυπηρετήθηκαν οι διδακτικοί – μαθησιακοί στόχοι όπως αναφέρονται πιο πάνω. Συγκεκριμένα, οι μαθητές ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή και απέκτησαν γνώσεις σχετικά με το λογοτεχνικό έργο της Toni Morrison. Για να επιτευχθεί αυτό, έκαναν χρήση της τεχνολογίας που τους προσφέρθηκε μέσω της πλατφόρμας Up2U προσεγγίζοντας με διαφορετικό τρόπο και κατανοώντας ένα προφορικό κείμενο από το διαδίκτυο σε μορφή βίντεο. Η κατανόηση αποτυπώθηκε ως εργασία σε γραπτό λόγο μέσω απαντήσεων σε ερωτήματα που τους δόθηκαν. Ενδεικτικές εργασίες μαθητών όπως αναρτήθηκαν στο μάθημα φαίνονται στις εικόνες 1,2 (βλ. παράρτημα).

3. Αξιολόγηση της εφαρμογής στην τάξη

Προκειμένου να γίνει αξιολόγηση της εφαρμογής στην τάξη, δόθηκε στους μαθητές [ερωτηματολόγιο αποτίμησης](#) το οποίο αναφέρεται στις δραστηριότητες όχι μόνο της συγκεκριμένης διδακτικής πρακτικής αλλά και ολόκληρου του σεναρίου.

Οι ερωτήσεις δόθηκαν στους μαθητές στην Αγγλική Γλώσσα και ήταν τόσο κλειστού όσο και ανοιχτού τύπου. Έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν ερωτήσεις αξιολόγησης των δραστηριοτήτων όλου του σεναρίου αλλά και αυτοαξιολόγησης της προσπάθειας κάθε μαθητή με τρόπο ώστε οι μαθητές να οδηγούνται ομαλά από τη μία ερώτηση στην επόμενη. Υπάρχουν ερωτήσεις:

- 1) που αφορούν στο θέμα του σεναρίου,
- 2) που αναφέρονται στο γνωστικό αντικείμενο της Αγγλικής γλώσσας και τη βελτίωση των μαθητών σε αυτό,
- 3) σχετικές με τις δραστηριότητες,
- 4) σχετικές με τη χρήση της τεχνολογίας και της πλατφόρμας Up2U,
- 5) σχετικές με την προσωπική ενασχόληση κάθε μαθητή και την εργασία του, την κινητοποίηση που επέδειξε και την αυτοβελτίωσή του.

Μέσα από το ερωτηματολόγιο επιδιώκεται να καταγραφούν οι απόψεις των μαθητών ώστε να υπάρξει αναστοχασμός από την πλευρά της εκπαιδευτικού και πιθανές αλλαγές – διορθώσεις – βελτιώσεις στις δραστηριότητες. Επίσης, το ερωτηματολόγιο δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να αναστοχαστούν με βάση τη δική τους συμμετοχή στο μάθημα, να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους και να αναρωτηθούν για επιπλέον πληροφορίες που θα ήθελαν να μάθουν.

Από τις πρώτες πέντε απαντήσεις των μαθητών στο ερωτηματολόγιο (μέχρι τη στιγμή που γράφτηκε αυτό το άρθρο) φαίνεται μια πολύ θετική στάση τους προς όλη τη διαδικασία. Γενικά, δηλώνουν ότι βρήκαν το θέμα πολύ ενδιαφέρον, χρήσιμο και σημαντικό και θα ήθελαν να εμβαθύνουν περισσότερο σε αυτό σε μελλοντικό χρόνο. Επίσης, η πρόσβαση σε αυθεντικό γλωσσικό υλικό που τους δόθηκε (όπως για παράδειγμα το βίντεο) ήταν πολύ σημαντική για τη αύξηση των γνώσεών τους στην Αγγλική γλώσσα και θεωρούν ότι βελτίωσαν γλωσσικά στοιχεία όπως το λεξιλόγιό τους. Το βίντεο στη διαδραστική του μορφή αλλά και το εικονικό δωμάτιο αποτέλεσαν ιδιαίτερα απολαυστικές δραστηριότητες και η πλατφόρμα Up2U έδωσε εύκολη πρόσβαση στο υλικό και βοήθησε να γίνει γι' αυτούς η λογοτεχνία πιο ενδιαφέρουσα. Αξιολογώντας την προσωπική τους εμπλοκή, οι μαθητές έγραψαν ότι συμμετείχαν σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό στις δραστηριότητες.

4. Προτάσεις για μελλοντικές εφαρμογές

Η πλατφόρμα Up2U έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να διευκολύνει τη δημιουργία διαδικτυακών μαθημάτων και υλικού, πράγμα το οποίο είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε περίπτωση διαθεματικών μαθημάτων τα οποία περιέχουν υλικό από διάφορες πηγές προκειμένου να διευκολύνουν την κατανόηση διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων με σκοπό μια ολιστική θεώρηση της γνώσης. Είναι σημαντικό ότι με το σκοπό αυτό μπορούν να υπάρξουν συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων που μπορούν να σχεδιάσουν από κοινού μαθήματα και δραστηριότητες. Ένα από τα ενσωματωμένα εργαλεία της πλατφόρμας, το SelCont, δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας βίντεο με συγχρονισμένες διαφάνειες. Αυτό είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον στην περίπτωση συνεργασιών αφού ένας εκπαιδευτικός μπορεί να συνεισφέρει υλικό παρουσίασης ή επεξήγησης, μέσω διαφανειών και βίντεο που θα ενσωματωθεί σε μάθημα συναδέλφου - εκπαιδευτικού, αν δεν υπάρχει τρόπος ταυτόχρονης ζωντανής παρουσίας των δύο εκπαιδευτικών στην τάξη. Επιπλέον, διευκολύνονται συνεργασίες όχι μόνο εντός του σχολείου αλλά και διασχολικές μεταξύ τάξεων από διαφορετικά σχολεία εντός της χώρας ή και του εξωτερικού. Τα ελληνικά σχολεία συμμετέχουν σε μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών προγραμμάτων και η πλατφόρμα Up2U έχει σχεδιαστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επομένως μπορεί να αξιοποιηθεί και προς αυτή την κατεύθυνση.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Council of Europe (2020), Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg, available at www.coe.int/lang-cefr.
- Dougiamas, M. & Taylor, P. (2003). Moodle: Using Learning Communities to Create an Open Source Course Management System. In D. Lassner & C. McNaught (Eds.), *Proceedings of World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications 2003* (pp. 171-178). Chesapeake, VA: AACE.
- Ison, R. (1985). Dictionaries, Lexicography and Language Learning. *ELT Documents 120*. University College London
- Kotzer, S. & Elran, Y. (2012) Learning and teaching with Moodle-based E-learning environments, combining learning skills and content in the fields of Math and Science & Technology. *Proceedings of 1st Moodle Research Conference*. Heraklion, Crete-Greece.
- Lasagabaster, D. (2009). Language attitudes in CLIL and traditional EFL classes. *International CLIL Research Journal*, 1:2,4-16.
- Mehisto, P., Marsh, D., & Frigols, M. J. (2008). Uncovering CLIL: Content and language integrated learning in bilingual and multilingual education. Oxford, UK: Macmillan.
- Morrison, T. (2007). *Beloved*. London: Vintage Classics, Random House.
- Thaiss, C. (1986). *Language across the curriculum in the elementary grades*. Urbana, IL: ERIC Clearinghouse on Reading and Communication Skills and the National Council for the Teaching of English.
- Μανούσου Ε., Χαρτοφύλακα Τ., Ιωακειμίδου Β., Παπαδημητρίου Σ., Καραγιάννη Ε. (2020). Σχολική εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, βασικές αρχές και εφαρμογές. Μαζικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα (MOOC): Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση. ΕΑΠ, ΙΕΠ. Διαθέσιμο κατόπιν εγγραφής στο <https://learn.eap.gr/mod/url/view.php?id=9042>.
- Μητσοκοπούλου, Β. (2019). Πολλαπλοί και Νέοι Γραμματισμοί. Στο *Ενιαίο Τεύχος Υλικού Αναφοράς Β2 για τις Ξένες Γλώσσες, Επιμόρφωση Β' επιπέδου ΤΠΕ* (σελ. 13 -14). ΙΤΥΕ Διόφαντος.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, (2011). ΕΠΣ – ΞΓ. Στο *Νέο Σχολείο (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) Νέο Πρόγραμμα Σπουδών*.

Παράρτημα

Ενδεικτικές αναρτήσεις απαντήσεων από μαθητές.

Εικόνα 1

Toni Morrison – Short Biography

Task 1

Watch the video and keep notes to answer the following questions:

- 1) When and where was Toni Morrison born?
Toni Morrison was born on February 18, 1931, in Lorain, Ohio.
- 2) What was her name when she was born?
When she was born, she was named Chloe Anthony Wofford Morrison.
- 3) Where did she get educated?
She attended Howard University and Cornell University.
- 4) Which of her books are mentioned? Keep notes on each one.

Although Morrison has published an extraordinary variety of outstanding novels, the most unique ones are mentioned in this video. The first one is *The Bluest Eye* in which she converses the standards of beauty in American society. She was nominated for *Song of Solomon* and *Sula* in which she depicts what happens to a black community when it confronts an unconventional black woman. In conclusion, *Beloved* is a book that was called the best work of American fiction, in which she explores outstandingly the history of slavery.

- 5) What is Morrison's place in American Literature?

Not only did she influence an entire generation of African American novelists by placing female black characters but she supported that black women's lives are important. That is why her extraordinary accomplishments and her work as a public scholar gave her an important place in American literature.

Εικόνα 2

Up2U My Courses English (en)

Home My courses ANLIT Let's learn about the author Answer the questions Online test

Answer the questions

Answer the above questions. Save them in a word document and send them to your teacher.

- 1) **When and where was Toni Morrison born?**
Toni Morrison was born on February 18th 1931 in Lorain, Ohio.
- 2) **What was her name when she was born?**
Chloe Anthony Wofford
- 3) **Where did she get educated?**
She studied at Howard University and she received her masters from Cornell.
- 4) **Which of her books are mentioned? Keep notes on each one.**
The bluest eye:
 - was her first novel
 - was published in 1970
 - was about a black woman's approach to white standards to beauty*Sula*:
 - won a national book award
 - was published in 1975
 - was about the reaction of the community to the rebelliousness of an unconventional and creative black woman*Song of Solomon*:
 - was published in 1977
 - was infused in magical realism
 - won a national book critics circle award
 - brought her into the main stream*Beloved*:
 - was published in 1988
 - won a Pulitzer prize
 - explored the history of slavery
 - was characterized the best work of American fiction of the past 25 years
- 5) **What is Morrison's place in American Literature?**
Toni Morrison paved the way for an entire generation of black female authors by placing black female subjectivity at the center of her work.